Mamihlapinatapai

Onlangs had ik tijdens mijn inkopen in de supermarkt een ET-phone-home ervaring. Ik had al iemand in mijn buurt 'ja' horen roepen en had daar verder geen aandacht aan geschonken, maar ik schrok wel even, toen een jonge vrouw me voorbijliep (lang blauw haar aan de rechterkant en links kaalgeschoren zodat daar haar oortje goed zichtbaar was). Net op dat moment zei ze luidop: Maar doe dat dan toch. Ik dacht eerst dat het tegen mij was, maar ze keek me niet aan en vervolgde: Ge gaat daar toch geen pregret over hebben zeker. Hij doet dat enkel voor de cloud. Of dacht je dat... Wat? Neeeeee! Oh-my-god, dat meen je niet! Goh, dat moet ik aan Gino vertellen. Maar dat is f*ing vet zeg. Bij dat laatste zinnetje had ze halt gehouden voor de groentenafdeling en legde weifelend een vetvrije broccoli in haar kar, terwijl ze aandachtig naar de stem in haar oortje luisterde. Mmmmhmmmm neuriede ze en nog een paar keer mmmheummm, alsof dat haar mantra was, terwijl ze verder karde. Ze hield halt voor het rek met broodbeleg en nam een potje pindakaas van het rek om in haar kar te leggen maar, voorovergebogen, het potje nog vasthoudend, riep ze luid 'shit', alsof ze zich de inhoud van het potje nu pas realiseerde. Ik legde een 'pakje shit of mouse' in mijn kar. Toen begon ze een lang verhaal te vertellen over haar oom Carl die zopas met pensioen gegaan was, kort nadat zijn tweede vrouw gestorven was. Die had een cruise ondernomen naar Noorwegen als een soort bedevaart, en was daar blijkbaar enorm onder de indruk geraakt van een eenzame ijsbeer op een drijvende ijsschots en de afscheurende ijskliffen die een vloedgolf veroorzaakten waardoor hun schip zo hard ging deinen dat hij er letterlijk kotsmisselijk van geworden was. Ik was ondertussen een eind verder aangekomen bij het rek van de pastas en aangelanden, maar ik kon het verhaal nog luid en duidelijk volgen terwijl ze ergens in de nabije rayon van de wasproducten was aangespoeld. Die afdeling is voor mij een zeer chaotische olfactorische ervaring van wilde limoenen, kruidige alpenbloemen, en de agressieve odeurs van groene citroen en blauwe zeelucht waar ik zo rap als mogelijk doorheen loop als Mozes door de Rode Zee, en enkel als het echt nodig is. Normaal loop ik daar met een grote boog omheen. Het verhaal over haar milieubewuste kotsmisselijke oom moet een verwant relaas hebben getriggerd in haar oortjes waardoor het gesprek gebracht werd op het onderwerp van het symbioceen en de solastalgie zoals ik kon opmaken uit de korte zinnen waarmee ze reageerde op haar correspondent. Bij de visconserven kruisten onze wegen weer. Ik begreep niet wat haar mededeling dat hij eufonium speelde in de fanfare van Testelt met de rest van het verhaal te maken had (ik veronderstel dat het nog steeds over Carl ging). Nee, nee! snauwde ze, terwijl ze twee blikjes ansjovis naast de bus wasverzachter in haar kar legde, die is klein, ik schat een meter zeventig want ik zei nog tegen haar (het ging dus blijkbaar niet meer over haar oom), kleinere mensen absorberen in heel hun leven veel minder zonlicht, en daarom moeten ze regelmatig vitamine D supplementen slikken, want ge weet ook dat ze dikwijls een sneuvering heeft (ik stelde me daar een vreselijke aandoening bij voor), en dan is ze ook nog jarig in december waardoor ze in heel haar leven zo'n 160 cadeautjes misloopt. Dat heb ik onlangs gehoord in de podcast van euhhh (dat klonk als een ui zonder diftong) van.... Waarschijnlijk werd de juiste naam haar in het oor gefluisterd want ze riep blij: Ja, van die. Volg je die ook? Gelijktijdig liepen we, aan de tegenovergestelde uiteinden, de gang van

de ingeblikte vissen uit en de ernaastliggende gang weer in. Aan mijn rechterkant, en voor haar links, de koffie en thee, en aan de andere kant de chips en nootjes. Voor de zakken met ovengebakken chips met paprika tokkelde ze blind met twee vingervlugge duimen op haar telefoon. Kuchisabishii las ze luidop. Zo heet dat, en ze spelde het woord: de K van Alicia Keys, de U van Uma Thurman, de C van Mariah Carey, de H van Harry Styles, enzovoort, enfin een heel rijtje Instagramaccounts met minstens honderdduizend volgers maakten deel uit van haar spellingsalfabet. Ik kreeg er ook nog de uitleg bij die ze van de opgezochte wikipagina haalde. Dat is Japans en betekent 'eenzame mond' en beschrijft dat we dikwijls eten zonder dat we honger hebben. Awel, eenzame mond, dat vind ik nu eens een heel goede omschrijving zie, want nadat mensen hun tuutje laten, hebben ze de neiging om hun mond voortdurend vol te stoppen met ongezonde snacks (als ze niet telefoneren dacht ik erbij). Terwijl ze dat zei (en ik dat dacht), haalde ze een zak chips weer uit haar kar en zette die terug op het schap waar ze hem zopas had weggenomen.

Maar goed, om een lang verhaal kort te houden (het gesprek ging nog een hele tijd door), maar onze winkelwegen gingen verschillende richtingen uit en ik hoorde ze nog wel praten, maar het was moeilijker te verstaan wegens de achtergrondgeluiden en de muzak, onderbroken door mededelingen voor het personeel en de klanten (kassa zes gaat ook voor u open). Terwijl ik me zo vlug als mogelijk naar kassa zes begaf voor daar de rij karren aanzwol, kwamen onze twee karren elkaar weer tegen, net aan een smalle doorgang. Dat mondde uit in een pantomime met na-u-nee-na-u-gebaartjes. Blijkbaar luisterde ze naar een heel lang exposé aan de andere kant en kon ze niet spreken. Onze blikken kruisten in een kort mamihlapinatapai moment, maar ze nam dan uiteindelijk toch als eerste de doorgang, terwijl ze naar me glimlachte en een paar keer aarzelend ja zei, kennelijk bedoeld voor de andere kant van de draadloze lijn. Ondertussen waren we door het korte oponthoud verschalkt door vijf volle karren bij kassa zes. Dat ging weer voor een lange kruiptijd zorgen. Ik haalde mijn telefoon boven om een aantal e-mails te wissen. Nu we oogcontact hadden gemaakt sprak mijn voorgangster wat stiller, alsof ik nu ineens echt bestond en daarvoor enkel een avatar in een virtuele winkelomgeving was. Haar zinnetjes waren korte vragen: Ja en toen? En wat heeft ze dan gedaan? Maar hij dan? Ik was zo zelfingenomen dat ik me het woord mamihlapinatapai voor mezelf had herinnerd dat ik het nog even opzocht. Het is Yagans, een uitstervende taal van Vuurland en het betekent zoiets als de blik die tussen twee personen wordt uitgewisseld als ze allebei hetzelfde willen maar waarbij geen van beiden het initiatief neemt of durft nemen zoals in het naümoment van daarnet. Ik las wat verder en begreep dat sinds het woord de wereld had veroverd het een romantische bijgedachte had gekregen. Denk maar aan twee geliefden die in elkaars ogen kijken vlak voor de eerste kus. Maar dat schijnt niet de oorspronkelijke connotatie te zijn. Ondertussen had mijn voorgangster betaald en was het mijn beurt. Ze knikte nog even met een glimlach naar mij en zei: Ik moet nu gaan, ik bel je nog, maar ik denk dat ze dat niet tegen mij zei. Kijk, dat is nu waarom men beter fysiek gaat winkelen en niet alle boodschappen thuis laat bezorgen. Zo leer je nog eens iemand kennen.